

NAPLÓ

Előfizetési ár:
 Egész évre 5 kor. | Egyes szám ára 4 fill.
 Folyóiratok 6 fill.
 Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Feloldó szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
 Kéziratok átvétele csak jelzéssel van megengedve

A menyasszony tolvaja Az angyalcsináló nő

A fekete veszedelem.

(D) Orozország felől és Olaszország felől egy csontkaru rém fenyegeti Európát s legelső sorban azokat az államokat, amelyek közvetlenül érintkezőkben, összeköttetésben állnak ezekkel az országokkal, — a Gan és zombékjainak állandó veszedelme, a kolera és a pestis.

Mind a kettő egyformán veszedelmes, mind a kettő egyformán kínos.

Egyik ellen sem tud az emberiség még védekezni, minden előzetes védekezés csak abban áll, hogy az ember lehetőleg igyekszik elszűre elni magát az útkól a helyektől, amelyekben ez a két rém fellépett, minden óvintézkedés csak a tisztaság fenntartásában, minden fertőző, rothadó anyagnak eltávolítása áll, — azian semmit sem tehetünk.

A tudomány ezerszámra áldozta már mártýrait ennek a kérdésnek a megoldására, kimutatta már, hogy mik okozták ezeket a rettenetes betegségeket apró évek, olyan aprók, hogy csak ezerszeres nagyítóval lehet őket megátni. A tudomány laboratóriumában már tenyésztik őket, telepeket hoznak létre, kis rleteznek velök, gyakran a kísérletező élével fizet meg értök — s az elért eredmény mégis majd a semmivel egyenlő!

Mikor ezek a láthatatlan ellenségek megjelennek, akkor a büszke, a nagy ember, a terem és «koronája» — egyszerre semmivé törpül, ott áll tehetetlenül a gorcsokban vergődő kórágya mellett s ha a természet maga nem sejt a betegnek, az emberi tudomány legfeljebb kínjait enyhítheti, de meg nem mentheti!

Azian ha ránk köszönt a rém, akkor a halál minden borzalmát elszenvedik az éők. akkor minden utabb megbetegedés csak fokozza a rémtületeket s a sápadt, reszkető inu, beesett arcú emberek örjongése egész a flagellánszágik fokozódhatik, — akkor mindent mellőznek, ami a halál gondolatát előidézheti, nem szabad a temetéseknel harangozni, a hngos temetések — a Venite exultemus hangjai olyankor nem hangzanak fel — olyankor nincs remény, nincs kezelet, csak egyetlen egy érzelem van: a félelem! A pusztulástól, az elmulástól való félelem!

Es ez ellen a fekete halál ellen nem használ az államok szövetsége,

nem használ irott törvény — csak a tisztaság, az egészségügyi követelmények szigorú, lelkiismeretes betartása mindig, nemcsak akkor, amikor a védekezés már későn van, hanem előzetesen is már és mindig!

Ezek ellen a bajok ellen nem használ csupán az hogyha az emberiség egyedül ellenállásra képesül tesszük: a rosszul táplált, rosszul védett s munától gyöncsigazott testnek sem iféle ellenálló ereje nincs; akkor, amikor a szociológusok azért küzdenek, hogy a népek megélhetését biztosítsák, hogy az alsóbb néposztaloknak jobbléte sürressenek — akkor tulaj onképp ezek ellen a rémek ellen is küzdenek.

Amikor a nép felvilágosításával, amikor kiművelésével ismereteik gyarapításával ki akarják emelni abból a homályból, amely tiszta látásukat lehetetlenné teszi, amikor ismereteik körét bővíteni akarják, akkor ezek ellen a veszedelmek ellen is vérezik őket!

Az óvó intézkedéseket természetesen fokozott mértékben kell megtenni most, amikor még száz és száz kilométernyire van tőlük a veszedelem, már most kell ellenőrizni mindannak elavoltását és megsemmisítését köve elni, ami a ragály terjesztő bacillusoknak melegegát képezhetné, mert ha nem sietünk a tisztogással: a fekete halál úgy mevetíti a lábát, hogy kipusztítja városunk egész lakosságát és megtizeleli az országot...

Vándormadarak.

Korán őszre hajlik az idő. Felhős az ég, oltozat, csak nyilalva tör át közölkésmitt amott a napsugár. Az ég csatornái meg-megnyílnak és a földön maradt, learatott keresztekre zuhog a zápor. A szem ázik, csirába hajt, az örövendő várt bő temést felezi az egekől érő nedvesség. Az egész természet rohadni lázik körülöttünk mindenfelé. A keserűség is nedvességet sajtól az emberek szeméből: a fájdalom, a csalódás könnyeit. Ez a földmélő ország egy nagy reményteltségel megint szegényebb lett. A hűvös szelknél össze ebbenne tanakodik a golyás és vándormadarak serege. Idő előtt költözni készül. Utánok húzódik a daru, a többi vándormadár. Es megmozdul a magyarság zöme, vándorbottal a kezében, három irányban is.

Tul a Dunáról és Murán, Dráván át Horvátországba költöznek, ahol még imádkozni se szabad magyarul; az erdélyi havasokon át Oláhországba menekül, hogy e nemzetség tengerében elmerüljön és otthon, az erdélyi béczek síkságain, helyet engedjen a terjedő oláhságnak; az Alföld törzskörs lakói pedig segítségel szerzett hajókon távoznak messze-messze tengereken át az új világrészbe.

Az igaz magyar ember szíve elkeseredik, szemé elhomályosul; még amikor felocsudva kitorli szemét, akkor se tudja, ében van-e, vagy almodik. Hát nem igaz az, hogy gazdag, termékeny országban lakozunk? Alig pár esztendeje, mintha halálos hörgést hallottunk volna, úgy zihált felénk a rémes hír: az Alföld legtermékenyebb vidékein éhalálal küzdenek magyar véreink. Nálunk, ahol általnos volt az a csalóka meggyőződés, hogy olyan nagy a jólét és gazdagság, mintha mindenki a saját zsirában akarna meafulladni! A béczek idegen nyelvű lakóiról tudtak csak gondoskodni, a kikről el volt híresztelve, hogy betevő falatuk sincsen. Ott állították fel a különböző favallatokat és gyárakat. Pedig a valóság az, hogy ez a dologtalan népség két nap alatt is annyit keres, ami néki egész hére elég — pálinkára. A hét többi napjain nem dolgozik, — csak iszik. A vállalatok kénytelenek a szomszédos Galicziából hozatni munkásaikat, mert a nagy Alföld messze van. Az alföldi magyarság pedig kifelé menekül, mert száraz kenyérre se jut.

Es ez még nem elég; követ ezett rá a még keservebb kiábrándulás. Kint, hogy a gazdagnak hirdett magyar faj az ország legszegényebb népe. A föld nagyobb része a nemzetiségek birtoka. Tíz milliónyi magyar közül majd hat milliónak egy talpaltnyi föld sincsen. Koldus-szegény. Kelle jobban megmagyarázni a nagy kivándorlás okát, amely már valóságos népvándorlás?

Mit várhatunk ezek után? A darvak vándor-károgtatásába, a golyák búcsú-lelepelésébe belévevül a magyarság könnye, sóhajtása, amikor anai földjét irthagja. Mint őszszel a hulló levél, úgy szakadnak el a nemzet fáától Lomb nélkül, levél nélkül nem él a fa; gyermekei nélkül ez a föld se lehet a magyarokosága...

A Napló Mindenütt

Zajos mulató.

Van Budapestnek néhány mulatója, amelyek a modern kor izlésének megfelelő, izléstelen trágárságokban és mosdatlan malacságokban versenyeznek egymással. Hát akinek tetszik, az élvezze! Legyen meg kinek-kinek a gusztusa szerint! Es ha a rendőrségnek is tetszik, ez ellen se lehet semmi alapos kifogásunk. Mert tapasztalat bizonyítja, hogy a sajtónak ez ellen irányuló harca ugys meddő marad és süket fülekre talál. De a Rákóczi-ut 63. számú házában lakói nem süketek, ök meghallják a Steinhardt-mulatóban reggelig tartó éneklésnek, zenének és mulatozásnak a füldobhártyákat megremegtető hangját még éjjeli álmukban is, mely pokollá teszi az összes lakók életét és megzavarja minden éjjeli nyugalmaikat. Ezzel a nagy és jogos panaszszal fordultak a lakosok szerkesztőségünkhöz, kérvén, hogy tegyünk valamit megháborgatott nyugalmaik védelme érdekében. De hát, édes Istenem, hogy segítsünk mi a bajon, ha a ház tulajdonosa nem tud vagy nem akar segíteni. Öszinte tanácsunk tehát az, hogy forduljanak bizalommal a rendőrséghez panaszszal, kérvén, hogy az előadások után, éjjeli tizenkét órakor, szüntesse be az éneklést, zenélést és dorbézolást, mert igaz ugyan, hogy a Mulató azért mulató, hogy mulassanak benne, de ne az egész éjen át, a ház összes lakóinak megháborításával. A dolog pedig ott kezdődik, hogy a Mulatókat egyáltalán nem volna szabad olyan bérházakban engedélyezni, ahol a polgárok éjjeli nyugalma zavariják a reggelig tartó hangos dárídók.

Szegény diákok.

A speciális fővárosi problémák megint szaporodtak egygyel: a diákság megélhetésének problémáival. Mert nálunk még a haza ifjusága, a „jövő nemzedék” megélhetésének kérdése is probléma lett. Még pedig súlyos, égető kérdés, amelyre, szerencsére, ha nem is tulságosan hamar, de végre mégis rájöttek. S amint rájöttek, meg is szűnik probléma lenni, most már a megoldáson kell gondolkozni. A diáknyomorúságot — akármilyen komolyan is akarjuk venni ezt a kérdést — valami poétikus csillogás szötte be. Csokonai, Petőfi, Arany diákveinek nyomorúsága a költészetükön át nézve

éppen olyan költőiek, mint akár a szerelmük. Hozzájárulnak még ehhez azok a csillogó emlékek, amelyek mindenkit hozzákapsolnak a gond- dal való nem törődés fiatalos éve- hez, a diákkorhoz. De vannak olya- nok is, akik csak a Balzac-regények- ből ismerik a Quartier Latine diák- életet és nem tudják, hogy közöttünk élnek, velünk egy utcát rónak a sze- gény magyar diákok.

De alapjában véve milyen is a magyar diákélet? Vajon jut-e az ifju boldogságán és a jövő tervek remé- nyén kívül esetleg meleg vacsorához is? Vajon van-e külön ágya, há- nyadmagával alszik egy szobában? Ezt a kérdést bizony nagyon kevés embernek jutott eszébe fölvetni, Pe- dig alkalom nyílt rá elég. Hiszen csak egy pár éve lopott el az egyik műegyetemi hallgató egy drága műszert, hogy az árából kenyeret vehessen. Hány meg hány diákot kerget öngyilkosságba a nyomor. Szomoru, nagyon szomoru statisztika volna az, amely a diáknymor- uságról szólna. És éppen ezen a szomoru statisztikán dolgoznak most az illetékes körök. Mire az iskolák, egyetemek kapui kinyílnak, egy még a nyomdaiestéktől nedves, rideg, keserű számokkal megtöltött köny- vet vehetnek kezükbe a diákkor em- lékeinek boldog örízői. Ez a könyv a diákokról fog szólni. Semmi re- gény nem lesz benne. Csupa szám, hosszú, hosszú sor szám lesz:

Ennyi meg ennyi diák csak egy- szer eszik naponta meleg ételt!
Ennyi meg ennyi egyetemi hallgató jár ágyra...

Nemcsak újból megkezdődik az új tanév. Dobjuk egy kissé félre a mi rózsás emlékeinket. És ha majd megjelennek kifoltozott ruhában, de boldog arccal a lenni vágyók, a tudni akarók, gondoljunk egy kissé a diák- statisztikára és ennek nyomán a diákok nyomoruságára is.

Ügyvédjelölt — szabósegéd.

A szegedi ipartestületben, ahol ren- des körülmények között legfeljebb három-öt középiskolát végzett fiatal embereknek adnak szegedi diplomát a kezükbe, hogy tisztas mesterseg- gel kereshessék meg a mindennapi kenyerüket, nem mindennapi felsza- badítás történt pár héttel ezelőtt. Egy szegedi ügyvédjelölt kapott hi- vatalos írást arról, hogy kitanulta a szabóságot és jogosítva van frakkot, szmokingot, zsakettot készíteni azok részére, akik azt nála megrendelik.

Az ügyvédjelölt, akiről szó van, egy jónevű szegedi ügyvéd irodájá- ban dolgozik és a szegedi logász- ijtuságnak képzett tagja. Édes atyja, akinek több háza van Szegeden és nagyforgalmu szabóműhelye a város egyik legelőkelőbb helyén, már fiatal kora óta tanítja a szabóságra a fiát, aki amellet kitünő eredménnyel elvégezte az egyetemet is. A fiatal ember éppen úgy megállta helyét a bonyolult jogi vitatkozásban, mint a szabásasztal mellett és most, hogy készüli megszerezni az ügyvédi dip- lomát, gondoskodni kívánt egy má- sik diploma megszerzéséről is.

A mult hetekben a jónevű szabó- mester elment a szegedi ipartestü- letbe és ott annak rendje és módja szerint bejelentette, hogy fel akarja szabadítani a fiát. Miután igazolta, hogy fia kitöltötte a rendes tanonc- időt, az oklevelet kiállították és így

az ügyvédjelölt egy diplomát szer- zett már. Alkalmasint legközelebb már megszerzi a másikat is.

Meg kell még jegyeznünk, hogy az ügyvédjelölt-szabósegéd azért ügy- véd lesz, bár éppen annyira becsüli a tisztas iparosságát is, mint a dip- lomás pályát.

Ezt a példát másoknak is jó volna követni, akkor mindjárt meg lenne az óhajtva várt, intelligens ipar- osztályunk.

A szoknya.

A mai nők élő bizonyítékai annak, hogy mily nehéz dolog az embernek a saját lábán járni. A hölgyeink já- rása mindig tétovázó, bizonytalan volt. Sokan ezt erőnek erejével in- gadozó természetükkel akarták kap- csolatba hozni, pedig hát nem igaz. Anélkül, hogy a Rigoletto szerzőjét meg akarnák cáfolni, mégis kényte- lenek vagyunk megállapítani, hogy az ingadozó, tétova járás oka a ret- tenetes magas sarok, amely a cipőn éktelenkedik. Ez a francia sarok tes- zli, hogy a nők oly csehül állanak a járás dolgában. Lassankint az ame- rikai sarkok, a széles, becsületes sarkok tért hódítottak és a nők már majdnem biztosan kezdtek járni. Ez nem maradhatott így sokáig. Hamar új divatot teremtettek tehát és a női ruházatkodás költői egy ihletet per- cükben megteremtették a szűk szok- nyát. A kényelmes, bő szoknya hely- lett olyant, amely alul annyira összeszorul, hogy nem lehet kilépni rajta. És a nők ismét tántoroghatnak, bukácsolhatnak. Egy másik saját- sága a szoknyának, hogy mindent elárul abból, amit eltakar. Ezt jól esik látni azoknak, akiknek maguk is formás bájai vannak, de boszantó annak, akin — hacsak turnírt nem tesz fel, ami nem divat — nem feszül meg a szoknya, mert ha még oly szűk volna is, akkor se találna min- dig megfeszülni. Egy ilyen nő Ara- don két fiatal hölgyet bejelentett a kihágási bíróságnál, mert — szerinte — minden határon túl mennek és amit a szűk szoknya náluk művel, az a soknál is több. A bejelentő sze- mérme halálosan meg van sértve és kéri a bíróságot, hogy sürgősen in- tézkedjék. A bíróság egyelőre félre- tette a levelet, bár sokan ajánlkoz- tak a bíróság tagjai közül, hogy vál- lalják ez ügyben a kiküldetést és a tanulmányozást.

Gyümölcs az aszjalton.

Van Budapesten sok sima fárda, mely sima és kényelmes, de ha el- érkezik a gyümölcs- s főképp a dinnye- érés ideje: életveszélyessé válik. Itt is, ott is el van dobálva az alma-, körte-csutkák, dinnyehéjak, melyek oly sikosak, hogy egy ily gyümölcs- hulladékra elég egy véletlen rálépés, hogy az ember kitérje legalább is az egyik lábát. És ebben nincs ki- vétel, mert a körutakon ép úgy ta- lálhatók a gyümölcs maradékok, mint a mellékutak mindegyikében. A napokban láttunk is egy alapos esést, melynek bizony majdnem végzetes következménye lett. Rendőr-poszt- jainkat a legszigorubbann kellene ki- oktatni, hogy az érzéketlen elemeket a gyümölcshulladék szétszórásában megakadályozzák és ha kell, büntető megtorlás sújtja azokat, kik könnyel- műségükkel embertársaik életét és egészségét veszélyeztetik.

Blum Lajos
kőfaragó- és sírkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.
Magyar művészek által ter- vezett művészi síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit
síremlékek
egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

IRODALOM MUVÉSZET

HÉTKÖZNAPI MESE.

Volt egy fehér rózsza,
Fehér volt az álma,
A lelke is mintha
Fehér réten szállna,
Mégis, mégis egyszer
Azt mesélték róla:
Elpirult a fehér rózsza,
Mert a világ szóljá.

Mondták, hogy egy lepke
Az ajkára vágott,
S megcsókolta lopva
A fehér virágot.
Mesélték a szellők,
Őszszakállu törpék...
Szegény fehér rózsza
Szívét összetörték.

Gróf Wass György.

Budai szinkör. Dacára annak, hogy most már majdnem az összes pesti közsínházak megnyitkák a hosszú szünetidő lejártával, Krecsányi Ignác, a budai színház érdemeiben gazdag igazgatója nem panaszko- dhatik, hogy a szerencse és a közön- sége hűtelen lenne hozzá, mert a tá- gas szinkör naponként megtelik és a közönség minden alkalommal zajos tetszésével és tapsaival honorálja a derék színház és lelkes igazgató- jának művészi törekvéseit. A mult hét kedjéjétől kezdve Zilahy Gyula és Szigler Vilma, a debreceni színház igazgatójának felesége három estén át szerepelt a budai szinkörben és gyönyörű hangjával, diszkrét játé- káival zajos tapsokat váltott ki. Szom- baton pedig Sztójánovics Jenő, „A szíam herceg” című új operetteje került bemutatásra, melynek élénk és vidám szövegét Péter Pál írta. Sztó- jánovics zenéje gazdag és melodikus; lírai magánénekek, könnyed kuplék, széles alapon felépült duettek és szí- porkázó táncszámok követik egy- mást tarka változatosságban, de mindig izlésesen és hatásosan. A női főszerepeket Albert Erzsé és mint vendég, Lónyai Piroška, a férfi sze- repeket Kiss Mihály, Bálint, Tábori és Latabár játszották zajos tapsok mellett. A zenekart Orbán Árpád vezényelte, a töle megszokott mű- vészi lendülettel; Krecsányi pedig pazarul állította ki az újdonságot, úgy jelmezek, mint díszletek tekintetében.

Az aradi színház. Szendrey Mihály jelesen szervezett aradi szin- társulata ezidőszert Hódmezővá- sárhelyen játszik a közönség általá- nos elismerése és zajos tetszése mel- lett, amit meg is érdemel, mert az újabbkori irodalom legkitünőbb mun- kái kerülnek nap-nap mellett bemu- tatásra. A társulat egyik legértéke- sebb művészi tagja B. Szabó Jó- zsef, akit betegsége a színpadtól rövid ideig távol tartott, most már teljesen felgyógyult; gyönyörű szép, iskolázott hangja szebben cseng,

mint valaha és mikor a közönség zajos tüntetése mellett a „Hoffmann meséi” csodadoktorában és az „El- vált asszony”-ban újra fellépett, be- bizonyult, hogy ma a magyar színé- szetnél úgy ének, mint játék tekin- tetében alig akad versenytársa, valamint Szendrey társulatának min- den egyes tagja művészi hivatásá- nak kellő magaslatán áll.

Színház Marmaroszigeten. Z. L. Gyula debreceni színházulata a közönség zajos elismerése mellett Marmaroszigeten játszik, ahol a hét folyamán Gál Gyula és Ivánfi Jenő, a Nemzeti Színház kitünő mű- vészei is vendégszerepeltek három- három estén át, zsufolt házak előtt. Szeptember 1-én nagy változáson megy át a társulat, melyhez újabban szerződtek: Turi Elemér és neje Csige Böske, továbbá Pataki József, Borbély Sándor, Kun Irén, Császár Kamilla, Deézi Alfréd, Uti Gizella, Rónai Hermin és Szántó Jenő. Tá- rgyalások folynak még Balassa Imre szerelmes színészszel. A karszemély- zet 16 férfi és 16 nőből áll. A társu- lat szeptember végéig marad Már- maroszigeten, ahonnan aztán Deb- recenbe teszi át teli állomását.

Művészi tanulmányut. Istók János, a jónevű, zseniális székely szobrász művészi tanulmányutra indult Velence, Flórensz, Pádúa, Ge- nua, Turin, Milanó, Verona, München, Páris, Brüsszel, Amsterdam, Berlin, Hamburg, Drezda, Prága és Bécs városokba, hogy ott szerzett tapasztalatait majd itthon kamatoztathassa. A jeles szobrász egyébként most fejezte be Thán Károly volt egye- temi kémiai tanárnak művészi ki- viteli síremlékét, melyen a hirneves tanár ülőhelyzetben, gondolataiba merülve ül, míg körülötte tanítvá- nyai áhitattal figyelik. A tanítványok egyike Thán Károly mérnökiát ábrázolja. A sírkövet nagy ünnepélyes- séggel november 1-én avatják fel a család, mely nagyon meg van a művészi kivitellel elégedve.

A menyasszony tolvaja.

Szombaton vígan szőlt a muzsika Makón, Szilágyi Péter tágas lakásá- ban. Családi ünnepet ültek: a ház ura lányának; Szilágyi Etelkának a nászát. A nászszakoma már nagyban állott; a kakastaréj leves után a vő- félyek vígan hordták fel a sülték sorját; a jó kerti bor is fogyott szé- pen és a hosszú sorban felállított asztalok körül ülő lakodalmos ven- dégek hangulata is emelkedőben volt. Szólt a zene is és melegség áradt szét minden felé. A szerelem hangu- lata az ifju párban sem maradt télen és amint ilik, — a fiatal asszony eltűnt éjjel után a vendéglátó asztal mellől.

Ne tessék ám mindjárt rosszat gondolni: csak azért ment be a szo- bába az ifju asszony, hogy a nehéz menyasszonyi selyem ruhát fölcse- relje valami könnyebb ruhával. Be- vonult hát a szobába és átöltözköd-ött. Lerakta magáról az ékszerreit; a gyöngyökkel kirakott szubtilis kis arany órárt és lánczot és egy dobozba helyezve azt, az egyik szekrény fiókjába tette. Aztán kiment ismét a mulató vendégek közé.

Vasárnap reggel utra készült az ifju pár. Az új férj vitte asszonyát haza; Dombóvárra. Lázás sietség csomagolta be az ifju asszony értékeit és ekkor nagy meödöbbaz

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sírkövek rendkívül nagy választékban kaphatók.
[Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában]

Minden a szakmába vágó munkák, temetési felvitések, szék- és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készí- nek.

nóssel tapasztalta, hogy az arany órája láncostól eltűnt a szekrény fiókjából, ahova pár órával azelőtt tette.

Nem sok ideje volt, hogy az elveszett ékszereket megkeresse, mert közelgett az idő az elutazásra. A bucsuzkodás közben sem feledkezett meg arról, hogy az édesanyját megkérje: Keresse meg az ékszereket és küldje utána.

Szilágyi Péter kereste mindenütt a házban; azonban, hogy nem találta, fölment ma a rendőrségre és följelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az órát láncostól ellopja.

A rendőrség pár óra múlva már tudta a tolvaj nevét is, sőt kezében volt az ellopott ékszer. Még aznap reggel csapta be zálogba egy fiatal ember, akít a zálogház tulajdonosa személyesen ismer. Ezen a nyomon haladva, a rendőrség elcsípte a tolvajt H. Kovács Sándor 18 éves lakatos tanuló személyében.

H. Kovács Sándor a rendőrségnél bevallotta, hogy ő lopta el az ékszer Szilágyi Etelka szobájából. Mint közeli rokon, hivatalos volt a lakodalomra. Meglátta, hogy a menyasszony elteszi az ékszereit, besurrant a szobába, zsebrevágta az ékszert, reggel zálogba tette és a 90 koronát négy pa táásával együtt elmullatta.

»Hirtelen mebolondultam!« — ez volt a vallomása vége. De hogy az ügyének mi lesz a vége, azt majd a járásbírósa mondja meg.

HIREK A hétről.

Körmöcbányai képviselőtestületi választások. Több fővárosi napilap augusztus hó 14-iki számában a körmöcbányai képviselőtestületi tagok választását illetőleg egy közlemény jelent meg, amely tendenciózus egyoldalú információ nyomán, a valósággal merő ellentétben áll. Többek között azt mondja a közlemény; hogy a polgármester és a városi tisztviselők napok óta házról-házra jártak listájuk diadalra jutása érdekében s hogy ennek dacára mégis az ellenpárt listája győzött. A közlemény szerint a „társadalmi harcoktól feldúlt” városban a választás eredménye nagy lelkesedést keltett, bankettel készülnek megünnepelni az „új korszak” kezdetét s hogy a polgármester valószínűleg le fog mondani. Minden pártatlan megfigyelő a fentieknek éppen ellenkezőjéről győződhetett meg. A tény az, hogy nem Palkovics Emil polgármester és a városi tisztviselők, nem egy-két tisztviselő és tanító olt az, aki az úgynevezett „ellenzék” érdekében korteskedett mindenfelé, sőt a választás napján azt is megtették a polgármester személyes ellenségei közül, hogy a városháza folyosóján elszedték a választóktól a magukat hozott szavazó-lapokat, azokat eltépték s az általuk nyomtatott külön czédulákkal szavaztatták le az illetőket, ami az ilyen választásoknál — sajnos — rendszerint elő szokott fordulni. A választást maga Palkovics Emil polgármester vezette az alispán megbízásából s így tehát nem is korteskedhetett. Ami pedig a választási eredményt illeti, azzal talán éppen a polgármester lehet a legjobban megelégedve, mert hiszen olyan uri emberek kerültek a képviselőtestületbe, akiről fel kell tételezni, hogy a város érdekeit fogják szem előtt tartani s nem ülnek fel annak az egynehány képviselőtestületi tagnak, akiket a személyes bosszu és tehetetlen harag vezérel. Ez a néhány ember volt a múltban is az, aki békétlenséget szított a helyi társadalomban; céljukat, eddig sem érték el s a jövőben annál kevésbé fogják azt elérhetni, mert most már nemcsak a polgármester, hanem más tekintélyes uri emberek is felhívták az illetékes tényezők figyelmét ezeknek az embereknek szinte türethetetlen és a polgárság által is elítélt viselkedésére. A mestersegesen szított társadalmi harcok remélhetőleg igen rövidesen megfognak szűnni Körmöcbányán, amelyek tulajdonképpen nem is voltak társadalmi harcok, hanem néhány ember ellenségeskedésének jellegzetes megnyilatkozásai; de az az egy bizonyos, hogy ennek a bankettel megünnepelni készülő új korszaknak a kezdetét, ami tulajdonképpen a régi békés és munkás kornak a visszatérése lesz, nem a polgármester lemondása, amire neki semmi oka nincsen, hanem a békétlenkedők eltávolítása fogja jelezni. Körmöcbánya józanul gondolkodó s a város érdekeit szem előtt tartó polgárai nemcsak, hogy remélik, de erőlyesen követelni is fogják a zavargó elemek eltávolítását és hathatós megrendszabályozását.

Az angyalcsináló nő.

Egy veszedelmes asszonyt tartóztatott le a gyoroki csendőrség tegnap hajnalban angyalcsinálás bűntette miatt. Ruzsanda Léna szakácsné és Engelhardt Anna cselédeleány egy helyen állanak szolgálatban. Engelhardt Annának egy odaváló legényével viszonya volt, mely nem maradt következmények nélkül, érezte, hogy anyává lett. A szegénytől való félelem miatt hozzátartozói előtt többször panaszkodott, hogy szeretne idejében megválni magától. Hozzátartozói figyelmeztették a leányt, hogy az ily operáció rendkívül nagy veszedelemmel s leggyakrabban halállal szokott végződni. Engelhardt Anna azonban a figyelmeztetésekkel nem törődött. Hosszas könyörgésére s rimázkodására végre a vele együtt szolgáló Ruzsanda Léna szakácsné megszánta a bűnbe esett leányt s Ruzsanda Florica menesi lakoshoz utasította, aki mestersegesen üzi a szerencsétlen leányokon a tiltott operációkat. Az angyalcsináló asszony hét koronáért vállalta el, hogy megszabadítja gyermekétől. Az operációt szombaton délután végre is hajtotta s a körülbelül négy hónapos kis magzatot egy skatulyába tette, azzal a szándékkal, hogy az éj folyamán nyomtalanul eltünteti.

A csendőrségnek egy névtelen levél azonnal tudtára hozta az ügyet s a csendőrök nyomban a leány lakására mentek. A súlyos betegen fekvő leány a csendőrök látására beismerte bűnét s megnevezte azt az asszonyt is, aki a műtetet végrehajtotta rajta. Még az éj folyamán le tartóztatták az asszonyt s rögtön

vallatóra iogták. Az asszony a nyomozást vezető csendőrszervezőnek eddig 11 oly leányt nevezett meg, akiken hasonló operációt végzett. A kis gyermeket az ágy alatt a skatulyában elrejtve megtalálták. Az asszonyt és a szakácsnét bezárították az aradi ügyészséghez.

Meglincselt kerékpáros. Zalaegerszeg és Bak között egy kerékpáros száguldott. Kiletét nem tudják: a hiradás csak annyit mond, hogy nem tudott magyarul. A biciklis előtt egy csoport bucsus haladt, akik Vasvárról tértek haza. A zászlótartó görnyedt a nehéz zászló alatt s a többiek áttatos énekléssel követték. A kerékpáros nem tért ki, hanem hangosan esengetett, amit a bucsusok valószínűleg nem hallottak. A kerékpár a csoport közé rohant, néhány asszonynak keresztül ment a lábán, majd a zászlótartónak futott, aki elvágta magát az uton. De a bicikli is elesett s a sportférfiu belebukott az árokba. Mire nagy szitkozódások következtében feltápázkodott, a bucsusok már közrefogták és alkalmas zárandokbotjaikkal alaposan el-látták. A megvert férfiu véres fejfel kapott fel a vasparipára és folytatta utját.

Nyilt-tér.

Sternberg
Armin és Testvére
cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

Lehetőek a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÖNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi Állami érem”-mel melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk nyert el.

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házából 18 évi pontos lakbérfizetés dacára minden ok s megkérdésem nélkül 650 koronával kistájgeroltattam. Fogmütermemet **már Baross-tér 13.** szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjek.

Tisztelettel
Guttermuth János

Baross-tér 13. (a keleti pályaudvar közelében). Telefon: 159—68.

Az Angyalföld titkai.

35

(Regény.)

— Jó reggelt asszonyság! Nem haragszik, ha megérdezem, nem hozták-e ide az emberek a lakásom kulcsát? Így kérdezősködött a tűzhelynél foglalatoskodó házmesternőnél.

A házmesterné hátrafordult és meglepetve válaszolt:

— Lám, lám, maga az Örzse asszony? Igazán azt hittük, hogy már sohse látjuk többet a házban!

— Bizony magam is azt hittem, mert csunyaság, amit az én emberem velem művelt. Nem is ő hozta jöttem most, hanem a holmicskám után, amit nem akarok veszendőbe juttatni.

— Igazán sajnálom galambom, hogy nem szolgálhatok a kulccsal; legjobb lenne, ha a kórházba fáradsa, ahol az ura beteg fekszik, mert ő magával vitte a lakáskulcsát.

— Jaj Istenem, abba nagy idő telik, nekem pedig sietős a dolgom. Inkább a lakatosért szaladok az majd kinyitja a lakást.

— Csakhogy azt én nem engedhetem meg.

Örzse könyörgésre fogta a dolgot és igyekezett a házmesternét meggyőzni, hogy csak a ruháit és varrógépét viszi magával, mellyel a kenyert megkeresheti. A házmesterné azonban berzenkedett és még az asszonyt kárhóztatta, amiért az urát elhagyta, sőt azt is mondta, hogy sajnálja azt a derék, becsületes, jóra való embert.

— Még pártolja azt a dologkerülő, részeges embert? — méltatlankodott az önértében sértett Örzse. — Hiszen maga mondta, hogy már nem tűrheti tovább a garázdálkodását, hogy kidobja a házból! Vagy talán nem így volt?

— Hja, az akkor volt. De most halálán van szegény! Mert gyenge a szive és agyon busulja magát! Szomorú dolog mikor valaki a halálos ágyán fekszik és a törvényes, hites felesége nincs mellette, hogy a szemét lefogja. Sajnálom Örzse asszony, de én egy gombostűt se engedek elvinni a lakásból, az ura tudtan kívül! Erről nekem kell felelni, ez az én kötelességem! mondta kegyetlen hangon a házmesterné.

Örzse keservesen felkaczagott, hátat fordított és elsietett... Elgondolkozott a világ igazságtalanságán... Most még őt vádolják, őt kárhóztatják, mert kórházba került az a hitvány ember, aki egy pár csizmaért és néhány nyomorult forintért áruba bocsátotta a becsületes, dolgos, hites feleségét! De ezt nem akarta mentségül a világnak kikürtölni, mert szégyelte elmondani... Egy embernek elmondta a szomorú titkát — Bandinak — annak is csak azért, hogy magát igazolhassa!

Rövid ideig tanácstalanul állott az utcán és elgondolkozott, vajjon bemehet-e a kórházba, az urához a kulcsokat elkérni? Gyorsan határozott és a kórházba sietett... Nem eresztették be, mert olyan időben ment, mikor nem lehet betegeket látogatni...

Mi tévő legyen most? Mivel keresse meg a mindennapi kenyerét? Uj varrógépet vegyen részletfizetésre? De miből fizesse a részleteket és ki adna hajléktalannak gépet hitelbe? Panaszra menjen a rendőrségre, hogy jogos tulajdonát meg-

kaphassa? Panaszra menjen a hitese ura ellen?

Nem, ezt nem teszi! Inkább munka után néz! Bejárta az utcákat, házakat, üzleteket és mindenhol felkínálkozott mosásra, vasalásra, tisztogatásra, mindenféle nehéz munkára, de sehol se alkalmazták; mindenütt későbbre biztatták.

Késő estig utcáról-utcára futott munka után, mert elhatározta, hogy még az éjjelre hajlékot szerez magának és kedvesének... Hátha eladná valami holmiját? De mit? Melyiket? A nagykendőjét nem nélkülözheti, mert megveszi az Isten hidege... Meztitűb se járhat december közepén, tehát cipőjére is szüksége van.

A haját — igen azt eladhatná! Azt a szép selymes, hosszú hajfonatot, melyet Bandi néha játszadozva felbontogatott, miközben édes-bűvös szavakat suttogott a füleibe! A haját?! Őrzse kétségbeesett kacagásba tört ki! Nincs más hátra, nincs más eladni valója? Minek a szegény nőnek, az a szép hosszú haj, hisz ugyse tudja gondozni, ápolni...

A közelben egy fodrász kirakat csillogott fényes kivilágításban; belépett.

— Kérem szépen a hajamat szeretném eladni! Mennyit adnak érte?

Hat koronát ígértek; nem alkudott, nem kért többet, odaadta.

Mikor az olló végigvágta a testén, úgy érezte, mintha a szívet darabként tépdésnék ki a testéből... Sűrű, forró könnyek perogtak alá, barázdás, bánatos, sápadt arcán.

Mikor a pénzt átvette, akkor látta csak meg, az újján a jegygyűrűt... Minek az már neki? Megszentségteleltettség! Megbecstelenített emlékek! Bement egy ékszerészhez... Eladta... Kapott érte három koronát!! És gazdagnak érezte magát nagy szegénységben.

(Folytatása következik.)

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Zálogezédulákra

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit ők jónnan vettek. Schiler Izidor, Sip-utca 8.

MÁTYÁS KIRÁLY KÁVÉHÁZ
Rákóczi-ut 19.

Esténként személyes vezetéssel a hírneves „Dabasi”
Farkas Pali
teljes zenekarával hangversenyez.

Fogorvosi intézet.

FOGAK

szájpádás és gyökerek eltávolítása nélkül 4 koronától 10 évig,

10 évi jótállással.

Az általam készített és a párisi fogorvosi akadémián kiállításán kitüntetett fogak rájáraton kitűnően használhatók. Könnyen megszokhatók, a deszedben semmiféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vonhatók és a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák egyedülálló speciális készítője

Schätz Jenő
technikai főnök.

Budapest, VII., Wesselényi-u. 60., I. 4. sz.

Rendelés egész napon át este 6 óráig. — Vasár- és ünnepnapokon is. — Szakorvosi rendelés fog- és szájbeteg részére.

Fogtömések a legbiztosabb kezeléssel. Speciális, fájdalommentes fogműtétek. Régi rossz fogorvosok által alkalmatlan megvárható. **Videkiek 12 óra alatt ki-elégítettek.** Mersékelt árak.

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA.
Téli és nyári gyógyhely.

A budai Szt Lukácsfürdő nagyszállójában és „Thermal” szállójában szoba teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb Minden szoba kilátással a Dunára. Kénes iszapfürdők és iszapborogatások. Fürdőismertetőt díjmentesen küld a

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda

Kristály forrásásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

FOGAK

szájpádás nélkül, rájáraton azonnal használhatók, 4 koronától. Gyökéreltávolítás teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10 évi irasheli jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíthetnek, foghúzás teljesen érzéstelenítve, tartós tömések 3 koronától. Régi, használhatatlan fogorvosok és fogak 24 óra alatt használhatóvá alakítok. Mersékelt árak! Részletfizetésre is. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is.

Dr. HEGEDUS JAKAB

VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin. Szpecialista minden fog- és szájbetegségben. Kérem a pontos címre ügyelni.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe.

Lakásának poloska és moly elleni karbantartásait helyiségenként ötven fillér havi díjért elvállalja

STANDARD
féreg elleni karbantartó tartsaság.
IV. Kossuth Lajos-utca 14-16.
Telefon 66 63.

? Hol találkozunk?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Gläser „METEOR” kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám, ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmértányosabb árban számíthatnak.

Gerber vendéglője

Aréna-ut 74. szám alatt

létezik.

Volt páлма liget.

A „Riviera” Budapestben.

Tisztelettel értesítjük vendégeinket, hogy „Riviera kávéház”, teraszát (VII., Aréna-ut 19.) kétszeresen megnagyobbító tük és díszesen ellátjuk délszaki növényekkel. amiért is Budapest látványosságát képezi. Minden este a híres szólista Kiss Parádé Nézői 14 tagból álló zenekara hangversenyez. Ugy a fővárosi, mint a vidéki művészek írók és színészek találkozó helye. Pontos kiszolgálás. — Tisztelettel

Kovács Zsigmond és Flautaladon sok.

Hodosi A.

Aréna kávéházában
(Aréna ut és Damjanich-utca sarok)

Május 1-től kezdve minden este h rneves

Rácz Gyula

eljes zenekarával hangversenyez. — A vidéki felránduló közönség találkozó helye.

OSTENDE-KAVÉHÁZ

RÁ ÓCZI-UT 6.

Előkelő családok találkozóhelye.

Remek hideg vacsorák, melyet hazilag francia szakácsom által készíttetek

Esténként **Balog Károly**
a közkeletű cigányprímás tejes zenekarával hangversenyez.

Szíves partitogást kér: **GROSS ÖDÖN**
az OSTENDE és nyíregyházi PANNONIA kávéházak tulajdonosa.

Telefon: 3-68, 36-40

CEYLON kávéházban Rottenbiller-utca 10. sz. híres cigányprímás zenekarával hangversenyez. **Külös Pista** Ceylon vacsora! Ha is Lip t és Társsa. Volt nagymarosi „Korona Szálloda” bérője

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabadalmazott rendszer szerint legjobbat készít (részletfizetésre is) a cimbalomkészítés elismert első szakértője

Habits Antal

hangszerkészítő mester.

BUDAPEST,

Erzsébet-körút 42. szám.

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, legelsőbbitől a legjobb minőségig. Ugy szintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és uri szobák, angol börgarnitúrák, szalagarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfeszítények és iródei berendezések legolcsóbban beszerezhetők

Ancsel és társainak,

Dob-utca 22.

! Budapest éjjel !

Látványosság

a **GENUA kávéház**

VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.

Egész éjjel nyitva.

esténként Komáromi Bertók Jóska teljes zenekarával hangversenyez.

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!

WILLAX KÁVÉKOCCA

forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű tejeleke- vagy tejeskávét nyújt.

GARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.

WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST. SZÁRTELEP IRODA: VI. VACZI-UT 167-169. TELEFON: 177-61.

Nem érdemes rongyosan járni!

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester

BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em.

Videkieknek mintát bérmentve küldök.

Nyomatott a „Globus” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaság körforgógépein, Buda, Pest, VI., Aradi-utca 8. sz.